

A Kaufmann Lányok Barátokkal

Ez a kép a nagykárolyi házukban készült, az ebédlőben. Itt vagyok én [Kaufmann Klára] a bal szélén, mellettem Anci nővérem [Kaufmann Anna], aztán Berkes, Ignác Rózsi, Manyi [Kaufmann Margit, a kisebbik nővére] és Politzer Miska. Úgy emlékszem erre a képre, arra is emlékszem, hogy először pulóverben voltunk, aztán átöltöztünk nyári ruhába. Berkes udvarolt Ignác Rózsinak, Politzer pedig a nővéremnek, Ancinak. Politzer végül nem vette el a nővéremet, mert mi szegények voltunk, és neki nagyobb igényei voltak. Jó családból volt, egyetlen fiú volt, nem volt testvére, de borzasztó féltette a mama a fiát. Nagyon önző és nagyon büszke anyja volt, úgyhogy annak senki se imponált. Hiába voltunk jó família, de hát ha szegények voltunk, akkor nem engedte volna, hogy elvegye a nővéremet. És a végén csak szegény lányt vett el. Azt hitte, hogy ott biztos fog kapni valamit, de bizony nem kapott semmit se. Berkes banktisztviselő volt, az akkor nagy állásnak számított. De nem hozzá ment feleségül Ignác Rózsi, hanem aztán férjhez ment egy nagyon gazdag zsidó kereskedőhöz, Weisz Lajosnak a fiához, Weisz Sanyihoz. Ezeknek nagy főszerkereskedésük volt ott Nagykárolyban. Mindegyik nővérem igazságszerető, becsületes volt. Nem voltak vidámak, inkább komolyak voltak, mert az élet megtanította őket a komolyságra. Négy év elemije volt mind a két nővéremnek, a zsidó iskolába jártak, és négy év gimnáziumuk [A hétosztályos gimnáziumból -- Romániában akkoriban hét osztályos volt a gimnázium. -- A szerk.], ők nem érettségiztek. De megvolték magukat, németül beszéltek szépen, franciául, úgyhogy az általános megvolt. Volt otthon zongoránk, anyu is és a két nővérem is szépen zongorázott. A nagyobbik az énekelt és zongorázott, a Manyi nővérem csak zongorázott, de gyönyörűen. Csak én nem akartam, mert utáltam a tanárnt, Dudus kisasszonyt, Jakobovits Júliának hívták. Nem szerettem, mert mindig heccelt engem, kisgyerek voltam, hogy a fiúk, meg ez meg az, és ez nekem nem tetszett. És akkor abbahagytam sajnos a zongorázást, így nem tudok én zongorázni, mert nem volt szimpatikus a tanárnt. Manyi járt vizsgázni a szatmárnémetji zeneiskolába Bendinerhez -- aki az iskola igazgatója volt --, de csak vagy két évben, nem fejezte be. A házuk egy hosszú-hosszú ház volt. Kívül voltak az üzlethelyiségek, ide csak kívülről lehetett bemenni. Miután a 'Kaufmann Jakab és fia' cég tönkrement, az üzlethelyiséget kiadtuk bérebe. A lakás belül volt, az udvar egyik oldalán. Három szobánk volt, konyha és fürdőszobahely. Nem volt felszerelve, de aztán csináltatott szegény anyu egy nagy kádát bádogból, és mellette volt egy kicsi kazánszerelés, ott melegítettük a vizet fával. Lila hálószobánk volt, halványlila, vastag selymes anyagból volt a két függöny, az ágytakaró, minden. Gyönyörű volt!